

Vilniaus reformatų žinios

Pats ramybės Viešpats tesuteikia jums ramybę visur ir visada; Viešpats teesie su jumis visais! /2Tes.3,16/
2001 m. liepa Vilniaus ev.reformatų parapijos ir seniūnų tarybų informacinis leidinys Nr.5 (28)

2001 m. liepos 1d. sekmadienis buvo didžio džiaugsmo diena Vilniaus ir visos Lietuvos reformatams – tądien Biržuose buvo ordinuotas diakonu Vilniaus ev. reformatų bažnyčios lektorius **Tomas Šernas** ir kunigu – Biržų reformatų bažnyčios dvasininkas diakonas **Kestutis Daugirdas**

Spausdiname diakono Tomo Šerno pamokslą, pasakyta Biržų bažnyčioje po ordinacijos:

Niekam nebūkite skolingi, kaip tik meilės vienas kitam, nes kas myli kita, yra įvykdęs įstatymą. Nes įsakymai: "Nesvetimoteriauk, neužmušk, nevok, negeisk" ir bet kuris kitas įsakymas yra susumuojami šitame sakinyje: "Mylék savo artimą, kaip save patį". Meilė nedaro artimui pikta: tuo būdu meilė yra įstatymo įvykdymas. /Rom.13,8–10/

Jam išlipus į valtį, paskui jį sulipo jo mokiniai. Ir štai jūroje pakilo tokia didelė audra, jog bangos uždengė valtį. Bet jis miegojo. Prięjė jie pažadino ji, sakydami: "Viešpatie, gelbek, mes žūvame!" Jis jiems tarė: "Ko esate išsigandę, mažatlikiai?" Tada atsikėlės jis sutramdė vėjus bei jūrą ir pasidare mirtina tyla. Žmonės stebėjosi, sakydami: "Kas per vienas yra šitas, kad net vėjai ir jūra jo klauso?" Mt.8,23-27

Šiandieniniame pamoksle norėčiau pamąstyti apie šiuos Šventojo Rašto skaitinius. Evangelijos skaitinyje yra dvi temos, iš kurių turime pasimokyti, Jėzus mus moko. Visų pirma Jėzus yra Dievo sūnus, kuris nuramdo vėją ir bangas. Tai yra stebuklas, kurio mes negalime suprasti, ir nereikia suprasti. Bet mes, kaip krikštionys, turime suvokti, kad šis Dievo stebuklas įvyko dėl mūsų, dėl mūsų atpirkimo. Nes Jėzus savo nuopelnu, savo pasiaukojama mirtimi turėjo atpirkti mus, paruošti savo mokinius apaštalavimui, Evangelijos skleidimui pasaulyje.

Antroje Šv.Rašto skaitinio temoje Jėzus mus moko tikėti. Visi mes esame silpni žmonės, visada esame linkę svyruoti, abejoti...

Kai viskas ramu, kai viskas teka iprasta vaga, abejonės yra net gerai, nes neduoda užmigti žmogaus dvasiai kasdienybėje. Abejonės gali šliuoti ir grūdinti tikėjimą. Prisiminkime apaštalą Petrą. Tačiau per gyvenimo audras mes jokiu būdu negalime sau leisti svyruoti ir abejoti, nes tada jau būna blogai. Ar šiandien yra audra? Šiandien - ne audra, bet tylus nusiminimas. Audrą mes galime matyti labai aiškiai, bet nusiminimo ir depresijos – ne. Audra mus mobilizuja, nes ji yra tai, ką mes norime nugalėti, išverti. Tačiau tylus nusiminimas yra kur kas pavojingesnis už pačią baisiausią audrą. Manoma, kad 80 procentų Lietuvos reformatų yra atšalę nuo Bažnyčios dėl tarpusavio susikivirčijimo. Tai blogiau negu audra. Jau dešimt metų tai tēsiasi. Kur, kame yra šaknys šios liūdnos būklės? Ar mes galime apsimestė, kad niekas nevyksta, viskas gerai? O gal jau gerėja? Pagalvokite savo širdyse, ką mes turime daryti, kad gerai išpildytume savo tarnystę mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui?

I tai atsako šiandieną jūsų girdėtas skaitinys iš apaštalо Pauliaus laiško romiečiams:

"Meilė nedaro artimui nieko pikta:

"Tuo būdu meilė yra įstatymo įvykdymas."

Ten, kur nėra meilės, ten yra meluojama. Meilė niekada nemeluoja. Nei sau, nei kitiems. *Ypač sau.* Labiausiai norisi meluoti sau. Matyti tik tai, ką nori matyti. Judėjai laukė Mesijo, tačiau jie norėjo, kad Mesijas paimtų politinę valdžią ir padarytų juos visokeriopai laimingais. Tačiau Jėzaus meilės mokslas ir jo pasiaukojama mirtis ant kryžiaus nepadarė jų laimingais, kaip jie norėjo. Gal ir mūsų Bažnyčioje manoma, kad ne meilė, bet paklusnumas puošia krikštionį?

Ką mes turime daryti, kad gerai išpildytume savo tarnystę mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui? Krikštionys privalo klausyti Evangelijos:

"Niekam nebūkite skolingi, kaip tik meilės vienas kitam, nes kas myli kita, yra įvykdęs įstatymą."

Neapsigaukite manydami ką nors kitą: kad reikia griežtesnės tvarkos, didesnio paklusnumo ir viskas kažkaip savaime susitvarkys. Savaime nesusitvarkys, nes be meilės nei tvarkos, nei paklusnumo nėra. *Ne meilė kyla iš griežtos tvarkos laikymosi ir paklusnumo, bet iš meilės kyla tvarka ir paklusnumas.*

Nėra jokio įstatymo, kuris sujungtu žmones Kristaus Bažnyčioje vienu žodžiu, viena dvasia. Tik meilė Dievui ir artimam savo. AMEN

LERB Sinodas Biržuose, įvykės 2001 m. birželio 22-24 d.d.

*Tris dienas Biržuose vyko LERB Sinodas – aukščiausias Bažnyčios valdžios organas,
kurio sprendimai privalomi visai ev. reformatų Bažnyčiai Lietuvoje.*

"Biržiečių žodis" Nr.75, 2001.06.28 d.

Į LERB Sinodą Biržuose atvyko 19 delegatų iš 7-ių ev. reformatų parapijų. Stebėti Sinodo darbo ir konsultuoti atvažiavo Pasaulinės Reformuotų Bažnyčių Sajungos igaliotasis atstovas, teisininkas dr. H.Ehnes. Taip pat atvyko svečiai: Lenkijos ev. reformatų Bažnyčios vyskupas Z.Tranda, iš Vokietijos Lipės krašto - kunigas dr. M.Danys /Danys/ ir iš Šiaurės Diusburgo - kun. Dieter Gartmann /jaunimo vadinamo - Didi/, iš Švedijos Misijų Sandoros Bažnyčios – kunigai E.Furbacken ir E.Sundstron, buvęs Lietuvos Vyriausybės patarėjas religijų klausimais p.P.Plumpa.

Sinodas prasidėjo pamaldomis. Sinodo delegatus ir svečius į bažnyčią įvedė senjoras kun. P.Čepas ir kun. R.Mikalauskas, diak. K.Daugirdas, giedojo Biržų bažnyčios choras, vadovaujamas vargonininko E.Praniausko.

Po trumpų pamaldų prasidėjo pirmoji atvira sesija. Ikisinodinėje sesijoje, vykusioje kelias valandas prieš pamaldas, buvo patvirtinta Sinodo darbotvarkė, kiti organizaciniai klausimai.

Sinodo pirmoje sesijoje vienbalsiai buvo išrinkta balsų skaičiavimo komisija iš pasauliečių delegatų: Kulbytė, O.Petronytė ir teologė S.Švambarienė. Sinodo Direktoriumi delegatai išrinko biržietį **Vytautą Vegį, censoriumi – kunigą Rimą Mikalauską, sekretoriumi – diak. Kęstutį Daugirdą.**

Išrinkus Sinodo vadovus, kurie eis savo pareigas visus metus iki kito Sinodo, buvo patvirtinta, kad čia, Biržuose, vyksta LERB Sinodas, aukščiausias Bažnyčios valdžios organas, ir jo nutarimai privalomi visos Lietuvos ev. reformatams. Toliau Sinodo delegatai balsuodami suteikė PRBS deleguotam atstovui dr.H.Ehnes patariamajį balsą ir teisę dalyvauti visuose posėdžiuose.

Po to prasidėjo sveikinimo kalbos.

Lenkijos ev. reformatų Bažnyčios vyskupas kun.Z.Tranda perdarė Lenkijos reformatų sveikinimus ir džiaugési, atvykės į ši Sinodą. Jis kalbėjo: "Žinios iš Lietuvos iki šiol būdavo liūdnos. Pirmą kartą kai atvykau į Biržus, kun.R.Moras saké, kad Lietuvos ir Lenkijos reformatų Bažnyčios yra ne tik seserys, bet seserys – dvynės. Todėl mes labai skaudžiai pergyvenome įvykius Lietuvos, per daug sunkius išbandymus. Nesutarimai viską ardo ir sunaikina. Kaskart raginau rasti santaiką ir sutarimą. Ir dabar sakau, jog šiandien yra pats tinkamiausias metas pradeti, kad Bažnyčioje įsivyrautų broliška meilė. Antraip Lietuvos reformatų Bažnyčios laukia liūdnas likimas", ir užbaigė žodžiais iš Naujojo testamento: "...ką bedarysite, visa darykite Dievo garbei"/1Kor.10,31/ ir "...visa, ką tik jūs darote žodžiu ar veiksmu, darykite Viešpaties Jėzaus vardu, dékodami Dievui Tėvui per Jį"./Kol.3,17/. Sinodalams ir visai Lietuvos reformatų Bažnyčiai vyskupas kun.Z.Tranda palinkėjo, kad šis Sinodas taptų gero kelio pradžia mūsų Bažnyčiai.

PRBS igaliotasis atstovas dr. H.Ehnes saké: "Šios dienos įvykis įeina į Bažnyčios istoriją. Sinodalai buvo išrinkti pagal LERB kanonus. Sveikinu visus! Jis man primena pokarinį Sinoda Vokietijoje. Džiaugiuosi, kad ir ši Bažnyčia eina tuo keliu!" Dr. H.Ehnes perdarė PRBS tarybos sveikinimus ir toliau kalbėjo: "Nuo 1922 m. jūsų Bažnyčia yra PRB Sajungos narė. Esate sarašuose su R.Jankūno pavarde, dabar būsite įrašyti su naujo prezidento pavarde. Aš dalyvauju tarybos posėdžiuose jau 20 metų. 1988 m. į Seulą nuo jūsų buvo atvykės jaunas kunigas Julius Norvila – vienintelis iš Rytų bloko ir todėl jis buvo išrinktas į vadovaujantį postą. Vien dėl to. 1995 m. jis buvo išbrauktas dėl žinomų priežascių." Dr.H.Ehnes kvietė išrinkti delegaciją į 2004 m. PRBS suvažiavimą. Jis, dr. H.Ehnes, yra bažnytinės teisės specialistas ir priminé, kad bažnytinė teisė atlikdama savo funkciją turi remtis Evangelijos tiesomis ir neturi būti pamiršta, kad meilė yra vienas pagrindinių įstatymų.

Biržų meras A. Zurba džiaugési, kad pastaruoju metu suaktyvėjo reformatų Bažnyčios ir jos bendruomenės veikla, malonu, kad Sinodas vyksta Biržuose, sveikino visus suvažiavusius į Biržus ir linkėjo, kad sprendimai būtų geri ir sėkmingesni bendruomenei.

Buvęs Lietuvos respublikos Vyriausybės patarėjas religijų klausimais p.Petras Plumpa dėkojo už garbę dalyvauti ir pasveikinti Sinodą. Jis pabrėžė, kad žino apie visus sunkumus ir susiskaldymus ir mano, kad tai posovietinis reiškinys. Panašios bėdos kamuoją ir kitas religines konfesijas. Šiuos sunkumus turi išsigydyti pačios Bažnyčios, nes tik dvasingumas gali joms padėti pasveikti. "To ir linkiu, "- užbaigė savo sveikinimo kalbą p.P.Plumpa.

Lipės krašto reformatų Bažnyčios atstovas kun. dr. Danys kreipėsi šiai žodžiai: "Aukštasis Sinode, broliai ir seserys! Šioje vietoje stovi ne pirmą kartą. Buvau čia lygiai prieš 10 metų kaip Lipės krašto delegacijos narys ir vienas iš to Sinodo iniciatorių. Nuo tada prasidėjo partnerystė ir giminė bendradarbiavimo tradicija. Mūsų santykiai buvo įvairūs; buvo ir labai sunkių momentų, prie kurių nenoriu grįžti. Džiaugiuosi, kad po 10 metų vėl galu stovėti čia, demokratiškai išrinktame Sinode. Jūsų Bažnyčia grįžta į Vakarų Europos Bažnyčią šeimą. Prieš dvi dienas dalyvavau Kolegijos egzaminų komisijoje, egzaminavau jaunus jūsų dvasininkus: būsimą kunigą ir diakonus. Kartu su vyskupu Z.Tranda buvau apstulbintas kokias puikias žinias demonstravo teologai. Su tokiais puikiai išsilavinusiais žmonėmis jūsų Bažnyčia visai kitaip atrodys nei iki šiol. Linkiu Dievo palaiminimo. Juos perdaivė ir Lipės krašto reformatų Bažnyčios gen. superintendentas Geritas Noltensmeieris. Iš anksto džiaugiuosi, kad jis atvyks į konsultacijas, kurios kasmet vyksta tarp Lenkijos, Vokietijos ir Lietuvos reformatų Bažnyčių. Jis ruošiasi atvykti ir, tikėkimės, rudenį bus Lietuvoje.", - baigė sveikinimus kun.dr.Danys.

Švedijos Misijų Sandraugos Bažnyčios atstovas kun.E.Sundstrom džiaugėsi galédamas būti čia, Biržuose. Biržuose jis lankėsi 1993 m. ir 1995 m. Pernai rugpjūčio ir lapkričio mėnesiais buvo pasikeista delegacijomis (Švedai lankėsi Lietuvoje, o 7 žmonių lietuvių reformatų delegacija svečiavosi Švedijoje. Jo parapija bendradarbiauja su Kauno parapija). Švedas perdaivė sveikinimus nuo savo parapijos iš pietinės Švedijos ir tai, kad jie meldési už mus šio Sinodo išvakarėse.

Švedijos Misijų Sandraugos Bažnyčios kun.E.Furbacken perdaivė sveikinimus nuo savo Sinodo, kuris vyko Stokholme ir asmeniškai nuo Sinodo prezidento. Jis saké, kad Lietuvos ERB – reformatų Bažnyčių pasiklydusi sesuo, su kuria neturėjo gerų kontaktų. Jis saké: "Bet kaip seserys turime tą patį Tėvą – Dievą – pasaulio šviesą". Jis cituodamas Mato Evangelijos 5 skyriaus 13-16 eilutes, kur tikintieji prilyginami žemės druskai, žiburiui, žvakei, saké: "Jūs turite būti šviesa pasaulyui. Uždegta žvakė nepavožiamą, bet įstatoma į žvakidę, kad šviestų plačiai visiems. Tešviečia taip jūsų šviesa žmonėms, kad jie, jūsų gerus darbus matydami, jūsų Tėvą danguje liaupsintų", - tardamas šiuos žodžius jis padovanojo krištolinę žvakidę, kuri simboliskai šviestu, prašė neleisti jos užpusti ir saké: "mes melsimės, kad ji degtų ir šviestų" ir uždegė žvakę.

Reino krašto Bažnyčios, Šiaurės Diusburgo Sinodo atstovas kun.Dieter Gartmann savo sveikinimo kalboje saké, kad pirmą kartą čia buvo 1994 m. reformatų vaikų stovykloje. Tada užsimezgė glaudūs kontaktai, tapome labai gerais draugais. Jis saké, kad nori asmeniškai pasidalinti savo patirtimi. Pabrėžė, kad ši diena Lietuvos reformatų Bažnyčiai yra istorinė. Pas juos Sinodas vyko prieš dvi savaites. Jis dalyvavo tame ir perskaitė savo Sinodo superintendento kun.V.Lauterjungo pasveikinimą, kuris taip skambėjo: "Metus trunkantis darbas ir pastangos nenuėjo veltui, teisybės ieškojimas eina į pabaigą. Ilgus metus vyko kova. Naujai išrinktas Sinodas turi padėti atsikurti parapijoms. Mūsų Sinodas sveikina jus ir nori užmegzti su jumis glaudžius santykius. Visų vardu linkiu, kad kartu augintumėte savo tikėjimą ir linkiu jums Dievo palaimos. Apgailestauju, kad negaliu atvykti į jūsų Sinodą. Siuntiu palaiminimą su viltimi, kad geri darbai augs Dievo malonėje".

Raštu sveikinimus atsiuntė Lietuvių evangelikų reformatų Bažnyčios išeivijoje Kolegijos prezidentė kuratorė Halina Dilienė. "Brangūs Sinodo Rengėjai, Kunigai, Parapijų Delegatai ir Svečiai, Lietuvių ev. reformatų Bažnyčios JAV Kolegijos ir savo vardu sveikinu Jus visus susirinkusius šiam Sinodui. Žinios apie Sinodo datą, pasiruošimą ir numatytą darbotvarę sukelė prisiminimus apie Sinodus, kuriuose man teko dalyvauti. Tai būdavo džiaugsminga proga atnaujinti ryšius su mūsų bendratikiais, susirinkusiais aptarti Bažnyčios veiklą, ypač dvasinių aptarnavimą. Tačiau, nors prisiminimai brangūs, mano rūpestis ir linkėjimai šiandien yra susiję su mūsų visų reformatų ateitimi. Tad linkiu, kad Jūs visi, susirinkę šiam Sinodui, pasiekumėte sprendimius ugdančius tarpusavio meilę ir pagerbą. Te Dievo palaima ir apvaizda būna su jumis".

LERB kuratorius nuo 1931 m. Vilius Variakojis su žmona Brone (buvusi garsi solistė – past.D.G.) atsiuntė tokio turinio sveikinimo telegramą: "Vilius Variakojis su žmona Brone, kuri per visus Neprisklausomybės laikus išgiedojo Biržų Sinoduose, sveikina visus Sinodo dalyvius iš tolimosios Kalifornijos ir linki sėkmingos darbotvarkės. Sinodui palaikyti siunčiu 100 dolerių. Su pagarba kurt. Vilius Variakojis."

JAV Presbiteriomų Bažnyčios Misijos Presbiterija /Sinodo/ atstovas pamokslininkas Jonas Gylis atsiuntė ilgą pasveikinimo žodį. Spausdiname šiek tiek sutrumpintą:

"Aišku, norėčiau, ir labai norėčiau, būti asmeniškai pas jus. Bet Dievo planai – ne mūsų planai. Šia proga sveikinu Sinodą ir visą Evangelikų Reformatų Bažnyčią vardu Mis Presbiterija (Misijos Presbiterija), kurioje JAV, Texas'o valstijoje yra 165 parapijos, kurių suvirš 32000 narių džiaugiasi, kad šita laiminga diena prašvito. Misijos Presbiterija žada jau ketvirtą kartą atnaujinti savo partnerystę su Jumis. Esame dekingi Viešpačiui, kad per paskutinę dešimtmetį turėjome įvairių ir naudingų progų bendradarbiauti. Tikime, kad Dievas duos naujų palaimų ateityje."

Savo sveikinimui jis pasirinko žodį iš Šv.Rašto Senojo Testamento 2-os Metraščių Knygos 7-o skyriaus: "*Pagaliau karalius Saliamonas pastatė Viešpačiui Šventykla. Jo tėvui, Dovydui, nebuvo leista tą padaryti. Pagaliau atejo pašventinimo diena. Buvo tikra, istorinė šventė. Žmonės džiaugėsi. Turėjo vilties, kad Dievas iš naujo turės buveinę tarp jų. Kas sena, nemalonu, bus pakeista.*" /2Met.7,12/.

Toliau p.J.Gylis tėsė: "Manau, kad jūs galite suprasti tokius jų jausmus. Juk ir jūs atėjote į Biržus su tikslu atnaujinti savo Bažnyčią, atėjote reformuoti reformatų bendruomenę. Tai jūsų šventė! Laukiate naujų, geresnių, neįtemptų, malonesnių dienų, norite žengti pirmyn, parodyti Lietuvai, kas iš tikrujų yra krikščioniška, Kristaus mokinį ir sekėjų bendruomenę, kuri vadinasi Evangelikų Reformatų Bažnyčia.

Metraščių Knygoje skaitome Saliamono malda. Joje negirdime nieko apie puikybę, bet, atvirkščiai, apie nuolankumą ir dekingumą Viešpačiui už progą Jam tarnauti, Dievui statyti gražius namus, Jam duoti šventą vietą. Ir Viešpatis Dievas Saliamonui davė atsakymą į jo maldą. Dievas priminė, kiek kartą jo tauta netesėjo sandoros su Dievu, kiek kartą nusidėjo, kiek kartą ieškojo kitų dievų ir dievaičių. Tas Viešpaties atsakymas Saliamonui yra perspėjimas ir mums. "Jeigu mano tauta, vadinama mano vardu, nusižemins, melsis, ieškos mano veido ir nusigreš nuo savo nedorų kelių, aš išgirsiu savo dangaus buveinėje, atleisiu nuodėmes ir atgaivinsiu kraštą." /2Met.7,14/.

Ką tai reiškia man ir jums, čia susirinkusiems?

1.**Nusižeminkime.** Esame Dievo pašaukti, esame Dievo tauta, Dievo žmonės. Čia ne mūsų bažnyčia. Ne mūsų nuosavybė. Esate tą girdėjė iš manės jau keletą kartų! Čia yra Dievo bažnyčia, tai Jo nuosavybė. Jis ją myli ir paguos, ir duos reikalangos išminties ir stiprybės. Tikrai, būkime vadinami Jo vardu! Būkime nuolankūs. Nusižeminkime.

2. Turime melsis. Jėzus mokino "*reikia visuomet melsitis ir nepaliauti!*" /Lk.18,1/. Apaštalas Paulius ragina "*visuomet džiaukimės, be paliovos melskimės!*" /1 Tes.5,16-17/. Tai ne poterių atkartojimas. Čia patarimas ne vien kunigams, Tai raginimas visiems tikintiesiems, visiems bažnyčios nariams. Tik per gyvą, atvira maldą, meldžiantis iš širdies, turėsime ir laikysime ryšius su mūsų Bažnyčios vadu, su Viešpačiu, Dievu.

3. Dievas Saliamonui įsakė, kad maldoje jis ieškotų Dievo veido. Per dažnai su savo prašymais ieškome tik Dievo rankos. Aišku, kad Dievas išklauso mūsų prašymus. Jei meldžiame "duok man" arba "padék man" tai ieškome ne Dievo veido bet Dievo rankos. Prašome išmaldu, o mums trūksta palaimų. Ką reiškia "ieškoti Dievo veido"? Retai žmonėms duota proga pažvelgti į Dievo veidą. Bet ieškoti Dievo veido reiškia stebėtis Dievo šventumu. Maldoje artinamės prie Dievo, Dangaus Karaliaus, sosto. Ieškant Jo veido, matysime Dievo garbę ir šventumą. Ieškant Dievo veido, nematysime savo. O ne. Turėsime nusižeminti.

4. Saliamonui toliau buvo pasakyta, turėsite nusigrežti nuo savo nedorų kelių. Ieškant Dievo veido susiduriame su Dievo šventybe, Jo neapsakomu šventumu. Turime atgailauti. Broliai ir sesės, esame keliavę nedorais keliais ir turime nusigrežti, turime atgailauti, negalime artintis prie Dievo sosto nešvariomis rankomis. Per paskutinius metus esu pats pergyvenęs daug jūsų Bažnyčios istorijų ir bėdų. Nekaltinu nė vieno. Dievas viską žino. Dievas teis, ir Dievas atleis, jei atgailausite.

Tuose nedoruose keliuose buvo neapykanta, šmeižtas, gandai, išeikvojimai, kovos, pasididžiavimai – daug nedorū kelių. Bet koks Viešpaties pažadas? Iš Šv.Rašto girdėjome, kad Dievas pažadėjo: "... atleisiu nuodėmes ir atgaivinsiu kraštą." Tai Raginimas, Paskatinimas ir Pažadas! Dievas atleis mūsų nuodėmes. Šventoji Dvasia mus atnaujins. Dievas mus atgaivins. Jis pagydys – ir kiek daug išgydymo trokštame!

Leiskite man truputėli pakeisti tą eilutę iš 2-os Metraščių Knygos: "Jeigu mano Bažnyčia, vadinama mano vardu, nusižemins, melsis, ieškos mano veido ir nusigreš nuo nedorū kelių, aš išgirsiu Dangaus biveinėje, atleisiu nuodėmes ir atgaivinsiu, aš išgydysi, aš nuraminsiu savo Bažnyčią. Jums primenu apaštalo Pauliaus žodžius: "Pamiršęs, kas už manęs, aš veržiuosi pirmyn, į tikslą, gauti laimikio, kuriam Dievas Kristuje Jėzusas mus šaukia aukštybę."/Fil. 3,13-14/.

Mūsų veikla neužbaigtą. Mūsų veikla yra eiga, išsvystymas, su Dievo palaima ir pagalba. Vardan Dievo Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen."

JAV Presbiterionų Bažnyčios kunigė Jane Holslag atsiuntė sveikinimą Sinodo dalyviams ir visiems Lietuvos reformatams, ir apgailestavo, kad negalėjo atvykti – jai lūžo koja, bet dėkojo Dievui, kad vyksta Sinodas ir rašė, kad meldžiasi už mus.

Sveikinimai Sinodui buvo užbaigti perskaitant Kėdainių mero pav. Algimanto Dagio pasveikinimą: "Jums patikėta Kristaus misija skelbtį Dievo žodį. Būkite kilnūs, teisingi ir laimingi!"/Ps.119/.

Toliau Sinodas turėjo išgirsti Kolegijos ataskaitą, bet neatvyko nė vienas ligšiolinės Sinodo Kolegijos narys. Diak.K.Daugirdas perskaitė siūlymą: "Senosios Kolegijos kadencija seniai pasibaigė, ataskaita nepateikta nuo 1996 m., nariai neatvyko, grubiai pažeisdami Kanonus". Ši klausimą pasiūlyta svarstyti, kai bus svarstoma bažnytinė atsakomybė. Senjoro kun.P.Čepo siūlymu buvo pakeista formuluočė "grubiai pažeidė" į "įžiliai pažeidė Kanonus".

Tuo klausimu buvo baigtą ikiptinė pirmosios sesijos dalis. Sinodo darbas tęsėsi dvi dienas. Sekmadienį iškilmingas Sinodo užbaigimo pamaldas laikė garbūs svečiai iš užsienio reformatų Bažnyčių, senjoras kun.P.Čepas, kun.R.Mikalauskas, diak.K.Daugirdas. Biržų bažnyčia buvo pilutėlė žmonių, laimingu, kad ilgai lauktas Sinodas įvyko ir priėmė svarbius visai Lietuvos reformatų Bažnyčiai sprendimus.

Lietuvos Evangelikų Reformatų Sinodas Biržuose priėmė 22 memorialus ir 20 kanonų.

Svarbiausi memorialai:

- 5. Apie Leuenbergo konkordiją.** Vienbalsiai priėmė ir ipareigojo Kolegiją išversti į lietuvių kalbą bei išsiusti sinodalams.
- 6. 1929 m. 2,7,10 kanonų pakeitimai.**
- 7. Dėl partnerystės su JAV Presbiterionų Bažnyčios Misijos Presbiterija (Sinodu).** Nutarta šią partnerystę praeštį trimis metams.
- 8. Dėl partnerystės su Evangelischer Kirchen kreis – Dinsburg – Nord Bažnyčia** Sinodas išreiškė norą užmegzti oficialius partnerystės santykius su šia Bažnyčia ir ipareigojo Kolegiją tuo rūpintis.
- 9. Dėl partnerystės su Švedijos Misijos Sandoros Bažnyčia.** Sinodas palankiai žvelgia į prasidėjusį neoficialų bendradarbiavimą ir išreiškė norą paruošti pagrindus šiai galimai partnerystei.
- 10. Dėl bendradarbiavimo.** Sinodas sveikina LER jaunimo draugijos "Radvila" atskūrimą ir ipareigojo Kolegiją bendradarbiavimui.
- 11. Dėl sutarties tarp LERB ir LR Vyriausybės parengimo.** Kolegija ipareigota parengti sutarties projektą bei pradėti derybas.
- 12. Dėl sutarties su advokatu.** Kolegija ipareigota peržiūrėti buvusios Kolegijos sutarį su advokatu.
- 18. Dėl dvasininko iš užsienio pakvietimo.** Sinodas maloniai kviečia kun.D.Gartmann'ą darbui su jaunimu LERB parapijose.
- 20. Apie Sinodo revizijos komisiją.** Revizinės komisijos nariais išrinkti E.Dagienė, P.Krikščiukienė ir E.Puodžiūnas.

21. Apie ligšiolinę Kolegiją. Sinodas patvirtina, kad ligšiolinės Kolegijos įgaliojimo laikas baigësi, ji nebegali teisëtai veikti LERB vardu, tai turi būti nedelsiant pranešta ligšiolinei Kolegijai, valstybinëms įstaigoms ir bankams.

22. Dël kuratorių. Sinodas įgalioja Kolegiją iki 2002 m. Sinodo surinkti medžiagą apie kuratorių pareigybes.

Svarbiausi priimti kanonai:

I. Apie teologines nuostatas. Sinodas patvirtino Lietuvos ERB laikinas theologines nuostatas kaip ižangą LERB parapijų nuostatomis ir Bažnyčios įstatams.

II - III. Apie aktualizuotas parapijų nuostatas. /1.mažų parapijų – iki 200 parapijiečių ir 2.didžiųjų parapijų – per 200 parapijiečių./

IV. Apie Bažnyčios įstatus. Sinodas kartoja 1929 m. V-ą kanoną su pataisymais /4.memorialas 2001m./

V. Dël ordinacijos. Pagal V Kan.9p.-1929 m. ligšiolinė Kolegija įgaliojo Egzaminų komisija išsegzaminuoti kandidatus į kunigus ir diakonus. Egzaminų komisija pateikė tokias rekomendacijas: diakoną Kęstutį Daugirdą ordinuoti į Dievo Žodžio ministrus – kunigus, lektorių Tomą Šerną – į diakonus, laikinai einantį lektorius pareigas Tomą Saką patvirtinti lektorius pareigoms. Lipës krašto reformatų Bažnyčios gen. superintendentas Gerit'as Noltensmeier'is įgaliojamas šių metų liepos 1 d. kartu su senjoru kun. Petru Čepu atliliki kandidatų ordinacijas.

VI. Apie misiją. Kun. senjorą P.Čepą skirti Biržų parapijos klebonu ir, nepriklausomai nuo pamaldų laikymo, užtikrinti emerito išlaikymą.

VII - XVI. Apie misijas. Paskirti kunigus parapijoms:
diak. K.Daugirdą – Biržų ir Nem.Radviliškio parapijų administratoriumi, Vilniaus parapijos trečiuoju kunigu.

kun. R.Mikalauską – Kėdainių parapijos klebonu, Švobiškio ir Klaipėdos parapijų administratoriumi, Vilniaus ir Nem.Radviliškio parapijų antruoju kunigu, Šiaulių parapijos kunigu, Biržų parapijos trečiuoju kunigu ir paskirti rūpintis tikybos mokymu Biržuose.

būsimą diakoną T.Šerną – Vilniaus parapijos administratoriumi.

T.Saką – Klaipėdos parapijos lektoriumi ir jį įpareigoti laikyti pamaldas.

XVII. Apie misiją. Dël Papilio, Panevėžio bei Kauno parapijų aptarnavimo įpareigoti Kolegija parengti tinkamus sprendimus.

XVIII. Dël dvasininkų. Sinodas ypatingai atkreipia dėmesį į kanonų reikalavimus, kad dvasininkai būtų teisëtai pašaukti dvasinei tarnystei:

- Baigtos teologinës studijos Lietuvos arba užsienio universitetuose,
- Bažnytinis egzaminas,
- Sinodo sprendimas,
- Superintendento atlakta ordinacija.

Sinodas įpareigoja Kolegiją priimti atitinkamus sprendimus, jei asmenys, šiuo metu dirbantys dvasininkais, neišpildo šių reikalavimų.

XIX. Dël Kolegijos. Sinodo sprendimu išrinktas Kolegijos Prezidentas – Vytautas Vegys /Biržai/, viceprezidentas – paskirtasis ordinuoti kunigu Kęstutis Daugirdas /Kaunas, Biržai/, Kolegijos nariai dvasininkai: senjoras kun. Petras Čepas /Biržai/, kun.Rimas Mikalauskas /Kėdainiai/ ir paskirtasis ordinuoti diakonu Tomas Šernas /Vilnius/. Kolegijos nariai pasauliečiai: Vilius Čiapas /Biržai/, Lina Keželytė /Vilnius/, Valerija Kubiliūnienė /Nem.Radviliškis/.

XX. Dël kitų metų Sinodo. Kitas eilinis LERB Sinodas įvyks 2002 m. birželio 21 – 23 d.d., Biržuose.

Priimtus kanonus ir memorialus pasirašë visi Sinodalai.

Pagal p.Renatos Bareikienës stenogramą parengë Dalija Gudliauskienė

Ispūdžiai iš Sinodo ivykusio 2001 m. birželio 22 – 24 d.d. Biržuose

Džiaugiuosi, kad teko dalyvauti šiame Sinode eiliniu stebėtoju. Iš Kauno parapijos į Sinodą stebėtojais buvo atvykę septyni jos nariai. Lyginant su ankstesniais Sinodais, kuriuose teko dalyvauti delegatu, yra gana daug pozityvių skirtumų. Visų pirma, nebuvo arčios opozicijos, ypač iš žiūrovų (stebėtojų) pusės, nors stebeti vykusius posėdžius galėjo visi, kas tik turėjo noro. Atrodo, "didieji Bažnyčios patriotai ir specialistai" suprato, kad pradėjus dirbtį jauniems, aukštusios teologijos mokslus baigusiems specialistams, jų pastangos diktuoti savo valią bus bevaisės. Be to, mūsų jaunieji kunigai sugebėjo iniciuoti tokią ramią, geranorišką ir dalykišką Sinodo atmosferą, kad tiesiog neįmanoma buvo daryti spaudimą, kelti bevaicius ginčus arba tiesiog pasipikuoti.

Negalima nepaminėti ir svarstyti klausimų aukšto lygio analizės. Prie to prisidėjo svečiai – žinomi Europoje teologai ir teisininkai iš Lenkijos, Švedijos ir Vokietijos.

Iš esmės ši Biržuose ivykusių Sinodą galima laikyti Lietuvos Reformatų Bažnyčios gržimo prie garbingų priešokupacinių laikų tradicijų pradžia.

Doc. dr. Vitoldas Dagys, Kaunas, 2001.06.25.

Šiais metais sukanka 450 metų nuo vieno iš didžiausių reformatorių, mūsų reformatų konfesijos teoretiko, Jono Kalvino ir Cvinglio bendražygio Martyno Bucero mirties, kurio net mirusio katalikai nepaliko ilsečis ramybėje, o iškase sudegino ant lanžo.

Martynas Buceris

R. Stupperich

Martynas Buceris /1491 – 1551 / Strasbūro reformatorius. Jis buvo dominikonų vienuolis, bet paliko ordiną ir 1522 m. vedė buvusią vienuolę. 1523 m. nuvyko į Strasbūrą ir perėmė vadovavimą reformatams. Buceris tapo vienu aukščiausiu valstybės vyrų tarp reformatų ir dalyvavo daugelyje svarbiausių reformatų konferencijų.

Buceris stengėsi būti atsidalijusių Cvinglio ir Liuterio tarpininku, siekdamas sujungti Vokietijos ir Šveicarijos Reformatų Bažnyčias. Po jo diskusijų su Melanchtonu "Witenbergo konkordijoje" buvo paskelbta taika svarbiausiu nesutarimo tarp Liuterio ir Cvinglio – Kalvino pasekėjų - sakramentų klausimu. Buceris dalyvavo ir nepasiekusiose konferencijose su Romos katalikais, vykusiose Hagenau, Wormse ir Rēgensburge.

Buceris priešinosi imperatoriaus paskelbtai religinei sutarčiai (Augsburgo interimui). 1549 m. jis buvo priverstas palikti Strasbūrą ir vykti į Kembridžą, Angliją. Būdamas Anglijoje jis konsultavo Cranmerį, rengiant iki šiol svarbiausią anglikonams "Bendrujų maldų knyga". Buceris turėjo didelės įtakos Anglikonų Bažnyčiai nukreipdamas ją į puritonizmą. Jis mirė 1551 m., tačiau karalienės katalikės Marijos valdymo laikais Martyno Bucero kūnas buvo katalikų fanatikų iškastas ir sudegintas, pelenai išbarstyti..

Buceris parašė gausius Biblijos komentarus ir atkakliai dirbo siekdamas sutaikyti įvairias protestantų religines gruputes.

Iš "Krikščionybės istorija"

Evangeliskų giesmių šventė Šilutėje

“Giedokite giesmę Jam naują, iškilmingai ir skambiai giedokit” (Ps.33,3).

Birželio antrają susirinko į Šilutę evangeliskos giesmės mylėtojai, puoseletojai ir atlikėjai. Šios šventės rengėjai: Lietuvos evangeliskos muzikos Sandrauga, Lietuvos ev. liuteronų Bažnyčios Konsistorija, Šilutės ev. liuteronų parapija bei pavieniai rėmėjai. Deja, šiemet nematėme Giesmių švenčių iniciatoriaus, patarėjo ir globėjo iš Vokietijos kantoriaus Frieder'io Gutovskio.

Ši Giesmių šventė – tai jau tradicinėmis tapusių evangeliskų Giesmių švenčių tēsinys. Jau 1935 m. įvyko pirmoji Giesmių šventė Biržų ev. reformatų bažnyčioje. Tada giedojo Biržų, Papilio, Nem.Radviliškio bažnytiniai chorai. 1938 m. buvo surengta Giesmių šventė Tauragėje, šventinant naujaji ev. liuteronų bažnyčios bokštą. Po Nepriklausomybės atgavimo Lietuvoje pirmoji evangeliskų giesmių Šventė įvyko 1994 m. Plikiuose, 1997 m. – Tauragėje, 1998 m. – Kėdainiuose, 1999 m. – Rusnėje, o jubiliejinė 2000-ųjų metų - po 65 metų pertraukos vėl Biržuose.

Šių metų Giesmių šventėje Šilutėje dalyvavo: jungtinis Lietuvos evangeliskos bažnytinės muzikos Sandraugos ir jaunimo "Giesmės tarnai" choras (vadovė klaipėdietė Laura Matuzaitė), svečiai iš Latvijos – Liepojos ev. liuteronų šv. Anos bažnyčios choras (vad. Raitis Cukurs), Šilutės ev. liuteronų bažnyčios choras (vad. Valteris Matulis), Klaipėdos vokiečių bendrijos choras (vad. Laura Matuzaitė), Kretingos ev. liuteronų bažnyčios choras (vad. Irena Tumelionytė), Klaipėdos ev. liuteronų parapijos mišrus choras (vad. Bronislovas Skirsgilas), Pagėgių ev. liuteronų bažnyčios mišrus ansamblis (vad. Evelina Norkienė), Klaipėdos ev. liuteronų parapijos pučiamųjų orkestras (vad. Algis Austys), Tauragės ev. liuteronų bažnyčios choras (vad. Tatjana Kalvanienė), Kauno ev. liuteronų šv. Trejybės bažnyčios choras (vad. Virginija Daugirdienė), Klaipėdos ev. liuteronų parapijos jaunimo ansamblis (vad. Jolanta Balčiūnienė), Šilutės ev. liuteronų bažnyčios moterų ansamblis (vad. Raminta Pivoriūnaitė), Marijampolės ev. liuteronų bažnyčios choras (vad. Frida Lakomina), Plikių – Dovilų ev. liuteronų bažnyčių choros "Berželis" (vad. Gžegožas Krušinskis), Plikių – Dovilų ev. liuteronų bažnyčios pučiamųjų orkestras (vad. Liudas Fetingis), Šilutės ev. liuteronų bažnyčios pučiamųjų orkestras (vad. Gražvydas Raila) ir du reformatų chorai - Vilniaus "Giesmė" (vad. Tamara Blažienė) ir Biržų bažnyčios choras (vad. Eugenijus Pranckuskas).

Šventę pradėjo choristai ir kiti šventės dalyviai bendra M.Liuterio giesme – Reformacijos himnu "Tvirciausia apsaugos pilis", pritariant jungtiniam pučiamujų orkestrui. Dievo Žodžiu dalyvius ir svečius pasveikino Lietuvos ev. liuteronų Bažnyčios vyskupas Jonas Kalvanas. Gražiai buvo pagerbti senieji giedotojai – dar prieškario laikais atėjė į bažnytinius chorus ar sunkiais sovietinio laikotarpio metais nepabūgę represijų ir tuošę bažnytinės pamaldas giedojimu. Jų tarpe vyskupo motina mokytoja – pensininkė Marta Kalvanienė, dvi Biržų reformatės – choristės.

Profesionaliai nuskambėjo jungtinio muzikos Sandraugos ir jaunimo "Giesmės tarnai" choro, diriguojamo L.Matuzaitės, atliekama J.S.Bacho kantata "Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit" (Actus tragicus) /Dievo laikas – pats geriausias/ su solistais bei orkestru. Greta puikiai pasirodžiusių klaipėdiečių, savo aukštą kūrinių atlikimo meninį lygi demonstravo šilutiškiai, kauniečiai, marijampoliečiai, kitų parapijų bažnytiniai chorai, pučiamujų orkestrai. Ypač džiugino tai, kad šventėje tikrai gražiai pasirodė ir jaunieji atlikėjai. Daug šiltų prisiminimų visiems paliko Plikių – Dovilų ev. liuteronų bažnyčių choras "Berželis" ir šių bažnyčių bendras pučiamujų orkestras.

Vilniaus ev. reformatų choras "Giesmė", diriguojant choro vadovei T.Blažienei pagiedojo V.Genio "Valio, valio", G.Merkelio "Wie lieblich sind deine Wohnungen" /Kaip mielos Tavo buveinės/, B.Kleino "Dievo žodis liks" ir L.Mason "Viškas gieda Tau".

Šventės pabaigai jungtinis choras giedojo Fr.X.Gruberio vokiškas mišias D-dur diriguojant vilnietai Tamara Blažienei, su solistais: kretingiške Irena Tumelionyte /sopranas/, klaipėdiečiai Laura Matuzaitė /altas/ ir Arnoldu Pilkaps ?bosas/, akompanuojant vilnietai Virginijai Daugirdienei /el.vargonai/ ir vilniečiais valtornininkais Juliumi Pranevičium bei Vyteniu Matučiu.

Giesmių šventė 2001 buvo užbaigta visų dalyvių ir kantriai išklausiusių visų chorų dešimties minučių pasiodymus klausytojų bendra F.Silcherio giesme "Taigi imk mano ranką".

Vilniaus ev. reformatų "Giesmė" choristas Jonas Jasiukėnas

Birželio 24 d. - šv. Jono Krikštytojo gimimas

Jonas Krikštytojas

Prieš Kristui ateinant, Jonas paskelbė atsivertimo krikšta.

Iš Apaštalų darbų /Apd.13,22-26/

Paulius kalbėjo: "Dievas pakélé protéviams karaliumi Dovyda, apie kuri pasakė: Radau Dovydą, Jesės sūmę, vyra pagal savo širdį, kuris tvykdys visus mano norus. Iš jo palikuoniu, kaip buvo žadėjės, Dievas išvede Izraeliui gelbetoją Jezū. Prieš jam ateinant, Jonas paskelbė atsivertimo krikštą visai Izraelio tautai. Baigdamas gyvenimo kelionę, Jonas pareiškė: "Aš nesu tas, kuo mane laikote. Štai po manęs ateina tasai, kuriam aš nevertas atrišti apavo dirželio". Broliai, Abraomo giminės sūnūs ir čia esantys dievobaimingieji žmonės! Tai jums atsiustas šis išganymo žodis."

Skaitydami Šventame Rašte aprašytą Joakimo ir Elzbiетos istoriją ir kaip stebuklingu Dievo veikimu senatvėje jie, lig tol buvę bevaikiai, pradėjo kūdikį, nejučia imame stebėtis nuostabiais Dievo darbais, kuriuos jis nuveikė tada ir tvirtu semųjų protėvių tikėjimu, kad Dievas jų neapleis.

Daugeliui patinka klausytis Šventųjų gyvenimų, stebėtis tais Dievo darbais, kuriuos kažkada Jis nuveikė. Tačiau kaip sunku pastebeti iškilias asmenybes šiandien, o dar labiau nuostabų Dievo vedimą ir Jo darbus, kai, rodos, visur tiek daug tamsos ir blogio.

Tačiau Dievas šiandien veikia istorijoje ir yra per nuostabius žmones, ivykius ir reiškinius né kiek ne mažiau pastebimas, kaip ir anuomet. Gal būt tik mums prisinga tikėjimo, kad Jis iš visų vargų ir nelaimių mus išves į tikrą Viltį ir Džiaugsmą, jei tik Juo pasitikėsime ir vilsimės. O vienydamiesi su visais geros valios žmonėmis, ne tik su senųjų laikų Šventaisiais, bet ir šių dienų Kristaus sekėjais, patiriamame Kristaus Kūno vienybės jausma. Taip mes suprantame, jog esame glaudžiai susiję su visu Kristaus kūnu – didžiausiais nusidejėliais ir kilniausiais Šventaisiais. Kuo geriau suvoksimė šią tiesą, tuo labiau mūsų širdyse kils atgaila už savio ir mūsų brolių bei seserų nuodėmes. Tuo labiau mes suprasime Jono Krikštytojo misiją – kvieсти visus į atgailą ir tiesinti Viešpačiui kelius į mūsų sielas ir mūsų gyvenimą.

Iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios parapijos laikraštėlio "Sekmadienis". Kalba netaisyta

Naujos knygos

Vilniaus ev. reformatų bažnyčios knygynelyje pasirodė keletas įdomių leidinių:

Reformatoriai Husas ir Vilkifas. Tai perspausdinta 1937 m. Biržuose Lietuvos ev. reformatų Sinodo švietimo fondo išleista knygelė apie žymiausių ikireformacinių laikotarpio reformatorius. Knygelės autoriai buvo kukiūs ir užraše tik inicialus J.K. ir A.B. Inicialu A.B. tikriausiai pasiraše kun. Aleksandras Balčiauskas, tarpukario Lietuvoje išvystęs plačią švietėjišką veiklą: redagavęs laikraštėlio reformatams "Sėjėjas" jaunimo skyrelį, vadovavęs jauniesiems radviličiams ir t.t.

C.H.Spurgeon "Begalinė meilė. Atsiskyrimas". Mums verta susipažinti su šios knygelės skyriumi "Atsiskyrimas". Jame remdamasis Šv. Raštu Sperdženas pasisako prieš sustiprėjusį bažnytiniam gyvenimui liberalizmą, ekumenizmą, toleranciją. Jo požiūriu svarbiau yra mokslas, o ne meilė. "Tikro tikinčiojo požymis nėra meilė, bet mokslas... Dievo Žodis neleidžia būti neutraliu. Biblijinis *atsiskyrimas* yra pareiga. Tai nėra pasirinkimas", - rašo pratarmėje Carlzas Hedonas Sperdženas.

Žymiausias baptistų pamokslininkas Čarlzas Hedonas Sperdženas

Anglas Čarlzas Hedonas Sperdženas (Charles Haddon Spurgeon) /1834 – 1892/ yra žymiausias XIXa. baptistų pamokslininkas. Jis pirmą pamokslą pasakė būdamas 16 metų. 1854 m. buvo pakviestas pamokslauti į Londono baptistų bažnyčią ir joje pamokslavo iki savo gyvenimo pabaigos. Č.H.Sperdženas iškūrė Kunigų koledžą, kuriamo oratoriaus meno mokė 36 Londono bažnyčių dvasininkus. Rūpinosi vargšais, neturtingaisiais: buvo įkūrės prieiglaudą našlaičiams, vargšų namus, daugybę mokyklų beturčiams. Paskutiniaisiais gyvenimo metais aštriai kovojo, kaip jis pats išsireiškė, su Bažnyčios nuosmukiui: baptizmo mokyme sustiprėjusiu liberalizmu, kriticizmu, ekumenizmu. Jo pamokslų rinkiniai išversti į 23 kalbas bendru tiražu – daugiau kaip 100 mln. egzempliorių. Mūsų laikais buvo naujai išleisti visi jo 63 tomai: pamokslai, komentarai ir kiti raštai.

1888 m. spalio 7 d. Č.H.Sperdženo padarytas pareiškimas: "Kad nepaversčiau niekais savo liudijimo, aš aškiai atsiskyriau nuo tų, kurie nuklydo nuo tikėjimo ir *net nuo tu, kurie su juis draugauja*" - kai kurių baptistų konfesijos srovių laikomas elgesio su juos supančiu pasauliu kertiniu akmeniu.

Pagal žodyną "Protestant" parengė Dalija Gudliauskienė

Kas tai yra baptistai ?

Daug kalbama apie baptistus, skaitome jų pamokslininkų darbus, klausome per televiziją transliuojamų iš Amerikos pamokslų. Štai ką rašo žinymai "Krikščioniškos kilmės bendruomenės" ir "Religijos Lietuvoje", išleisti 1999 m. Lietuvoje bei žodynas "Protestantizm", išleistas 1990 m. Maskvoje

Greta liuteronų ir reformatų tradicinėmis Lietuvoje laikomų protestantų Bažnyčių yra ir kitos protestantų arba evangelikų Bažnyčios. Nemažai šių tikybų Lietuvoje išpažįstamos jau keletą kartų, o daugelyje šalių priklauso didžiausioms protestantų konfesijoms. Tokia yra baptistų konfesija.

Baptistai /gr.baptizo – panardinti, krikštyti vandenye/ yra protestantų krypties krikšcionys. Pirmosios baptistų bendruomenės susiformavo XVI a. pabaigoje Anglijoje, atsisakius pripažinti kūdikių krikštą, nes Krikštą yra samoningos narystės Bažnyčioje ženklas ir suaugusiojo tikėjimo išraiška. XVII a. baptistų Bažnyčia skilo.

1) *Bendrieji baptistai* pritaria armianitų mokymui, kad Kristaus mirtis atpirko visų žmonių, o ne tik išrinktų nuodėmes, ir kad kiekvieno žmogaus likimas priklauso nuo jo laisvos valios. Vieninteliais Kristaus įsteigtais sakramentais pripažista suaugusinį Krikštą ir Šventąją Vakarienę. Daugelis bendruomenių prieš Šv. Vakarienę atlieka kojų apiplovimo apeigą.

2). *Daliniai baptistai* laikosi kalvinistinės išankstinio išrinktumo doktrinos – *predestinacijos teorijos*, kad Kristus mirdamas ant Kryžiaus atpirko ne visų žmonių nuodėmes, o tik tuos, kurie iš anksto numatyti išgelbetti. Jie laikosi griežtesnių reikalavimų, keliamų bendruomenės narių pažiūroms, elgesiui ir galimybei patekti į Bažnyčią.

Daliniai baptistai dabar dominuoja pasaulyje, o bendruųjų priskaitoma vos keletas šimtų tūkstančių.

Baptistai savo Bažnyčios nariais laiko tik "iš naujo užgimusius", kurie suaugę samoningai ir viešai priėmė vandens krikštą. Bažnyčia – tai bendruomenė su pilna savivalda, kurią sudaro "matomi šventieji". Krikšcionybės skleidimas – *evangelizacija* svarbiausia kiekvieno nario pareiga. Baptizmas iš Anglijos išplito Amerikoje ir dabar yra svarbus amerikonizmo komponentas. 1905 m. Londono kongrese buvo sudarytas *Pasaulinis baptistų aljansas*. Nepaisant bendruomenių įvairovės ir autonomiškumo, baptistai liko ištikimi evangelinei krikšcionybei, dalyvauja ekumeniniame judėjime, kai kurie yra *Pasaulinės Bažnyčių Tarybos* (The World Council of Churches) nariai.

Yra daug baptistų žymių teologų ir socialinių mąstytojų, kurie labai paveikė protestantizmo raidą ir pasaulio kultūrą. Jų tarpe žymiausias pamokslininkas Č.H.Sperdženas, socialinio evangelizmo teologijos pradininkas U.Raušenbušas, fundamentalistas D.Mudis, neortodoksinis teologas R.Niburas, kovotojas prieš rasizmą Martinas Liuteris Kingas, radiopamokslininkas Dž.Folluelas ir kt.

Lietuvoje pirmoji baptistų bendruomenė susikūrė 1841 m. Klaipėdoje, vėliau – Kaune, Mažeikiuose, Rokiškyje, Šilutėje, Šiauliouose. 1933 m. jos susijungė ir įkūrė *Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga*, veikusią iki 1940 metų. Po II Pasaulinio karo išlikusios pavienės bendruomenės priklausė *TSR S. evangelikų krikščionių baptistų sąjungai*. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1992 m. baptistų veikla atgijo. Buvo sukurta *Lietuvos laisvųjų evangelikų Bažnyčių sąjunga*. Šiuo metu vėl gražintas *Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos* vardas. Sajunga dalyvauja Lietuvos Biblijos draugijos prograomoje, yra *Pasaulinės Baptistų Sąjungos*, kuri priskaičiuoja virš 7 mln. žmonių, narė. Sajungos būstinė Klaipėdoje.

Lietuvos baptistai priklauso ir kitoms, neieinančioms į Sajungą, bendruomenėms: *Laisvųjų krikščionių Bažnyčiai*, *Gerosios naujienos Bažnyčiai* (centras Kaune), *Tarptautinei malonės baptistų Bažnyčiai* (centras Vilniuje) ir kt.

Žinynas "Religijos Lietuvoje" nurodo, kad yra registruotos tik 8 bendruomenės, kurių narių apie 500, pamaldas lanko – 600. Tai yra todėl, jog priėmimo į Bažnyčią salyga yra atgimimas ir misijos bei evangelizacijos būtinybė.

SVEIKINAME

SKINĄ ŠULCAITĘ ir VAIDOTĄ SUVEIZDŽIUS liepos 21 d. susituokusius Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje. Te saugo ir globoja Dievas Jūsų jauną šeimą, tegu nepritrūksta Jums kantrybės, teneišblėsta Jūsų meilė !

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba ir seniūnų taryba

Lietuvos reformatų bažnyčios draugus **Christą ir Hermaną Rombergus** iš Vokietijos **Deimantinių vestuvių proga**. Linkime stiprios sveikatos, energijos darbuojantis bažnyčios labui.

“Vilniaus reformatų žinių” leidėjai

Atmintinės datos

Birželio 25 d. sukako 130 metų, kai Petrapilyje gimė /1871m./ licenzijatas, docentas kunigas Fridrikas Barnelis. Mirė 1930 m. birželio 26 d. Seinuose, buvo palaidotas Kaune.

Liepos 1 d. sukako 120 metų, kai Rinkuškiuose gimė /1881 m./ nepriklausomybės kovų dalyvis, generolas Stasys Nastopka, kovėsis su bolševikais ir lenkais. Mirė 1938 m. spalio 19 d., palaidotas Biržų senosiose reformatų kapinėse.

Liepos 5 d. sukako 395 metai, kai Leidene gimė žymusis olandų tapytojas, reformatas Rembrantas /Rembrandt Harmens van Rijn/ – vienas garsiausių pasaulio menininkų. Mirė 1669 m. spalio 8 d. Amsterdame.

Liepos 18 d. sukako 75 metai, kai Biržuose buvo pradėtas leisti /1926 m./ ev. reformatų laikraštis “Sėjėjas”, éjęs iki 1940 m. liepos 1 d.

Liepos 21 d. sukako 100 metų, kai Maskvoje gimė /1901m./ Lietuvos reformatų bažnyčios kuratorius, profesorius, žymus astronomas Paulius Slavėnas. Mirė 1991 m. vasario 24 d. Vilniuje, palaidotas Antakalnio kapinėse.

Liepos 31 d. sukako 75 metai, kai Kaune mirė /1926 m./ Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, IV-osios vyriausybės ministras, teisininkas Jokūbas Šerinas. Gimė 1888 m. birželio 14 d. Jasiškiuose, Nem.Radviliškio parapija. Palaidotas Nem.Radviliškio reformatų kapinėse.

Rugpjūčio 14 d. sukanka 80 metų, kai mirė išvežtas į Rusiją kunigas Adolfas Neimanas. Gimė 1845 m. vasario 28 d. Bielske, Gardino sr. Mirė besiruošiant sugrįžti į nepriklausomą Lietuvą 1921.08.14 Semipalatinske, ten ir liko jo kapas stačiatikių kapinėse.

Rugsejo 12 d. sukanka 80 metų, kai Medeikiuose, Biržų raj., gimė senjoras kunigas Petras Čepas, kunigaujantis Biržų parapijoje nuo 1969 metų. Senjoro superintendento kun.P.Jašinsko 1969 m. buvo ordinuotas diakonu, Vengrijos reformatų Bažnyčios vyskupo dr.kun.Karoly Toth'o 1981 m. spalio 4 d.– kunigu.

Spalio 10 d. sukanka 80 metų, kai Vilkaviškyje gimė aktyvi Lietuvos reformatų bendruomenės veikėja, mokytoja Aleksandra Brokertaitė Balčiauskienė, kunigo Aleksandro Balčiausko žmona.

Spalio 11 d. sukanka 470 metų, kai buvo nužudytas didysis šveicarų reformatorius Ulrichas Cvinglis /1531 m./. Gimė 1484 m. sausio 1d. Wildhause, St.Gallen kantone, rytinėje Šveicarijoje. Gynė šveicarų Reformaciją ne tik žodžiu, bet ir ginklu, buvo karo kapelionu ir dalyvavo didžiajame Kapelio mūšyje, buvo sunkai sužeistas ir paimitas į nelaisvę. Verčiamas atsisakyti savo idėjų nepaklusno ir buvo nužudytas, kūnas sudegintas, pelenus išnešiojo vėjas.

Spalio 12 d. sukanka 20 metų, kai mirė Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios pokario Konsistorijos ilgametis pirminkas kuratorius Konstantinas Burbulys. Gimė 1889 metų sausio 26 d.. 1957 metais rugpjūčio 18 d. 400 metų jubiliejinio Lietuvos reformatų Bažnyčios Sinodo išrinktas į garbingas ir sunkias sovietų laikais pirminko pareigas iki mirties. Palaidotas Biržų Liepų reformatų kapinėse.

Informacija

Gegužės 25 – birželio 17 d.d. Biržuose vyko muzikos festivalis Biržai 2001, prasidėjęs Biržų pilies salėje ansamblio "Muzika Camerata" koncertu. Gegužės 26d. muzikantai iš Danijos Inge Munk /smuikas/ ir Karsten Munk /vargonai/ koncertavo Biržų reformatų bažnyčioje, birželio 16 d. – vagonininkas iš Latvijos Aivars Kalejs. Dar niekada taip nuostabiai neskambėjo šios bažnyčios vargonai, svečias parodė tikrą jų grožį, galingumą.

Birželio 19 d. Vilniaus rotušėje įvyko Vilniaus ev. reformatų choro "Giesmė", vadovė Tamara Blažienė, 100-asis koncertas. Dalyvavo Vilniaus pedagoginio universiteto styginių ansamblis "Credo", vad. Remigijus Vitkauskas, solistai Jūratė Vizbaraitė, Nijolė Gentvilienė, Valerijus Trubila bei Violetas Višinskas /fleita/, Justina Gelgotaite /obojus/.

Birželio 22-24 d.d. Biržuose vyko Lietuvos Evangelikų Reformatų Sinodas.

Liepos 1 d. Biržų ev. reformatų bažnyčioje buvo ordinuoti: kunigu - diakonas Kęstutis Daugirdas ir diakonu - Vilniaus parapijos lektorius Tomas Šernas.

Birželio 24 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pamaldą nebuvo, liepos 1d. pamaldas vedė parapijietis Arnoldas Zujevas, liepos 8 d. – liuteronų kunigas Mindaugas Sabutis.

Liepos 8 -14 d.d. Pabiržėje vyko asocialių šeimų vaikų stovykla, kuriai vadovavo sociologė magistrė vienietė Lina Kėželytė, dalyvavo kunigas ir trys grupių vadovai iš Švedijos reformatų Bažnyčios, atidarymo pamaldas laikė kun.R.Mikalauskas ir švedų kunigas.

Liepos 15 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pirmas pamaldas po ordinacijos laikės diak.Tomas Šernas buvo gražiai sutiktas gausiai susirinkusių parapijiečių.

Liepos 15 – 21 d.d. Nem.Radviliškyje vyko reformatų vaikų stovykla. Kaip ir kasmet, jos siela – dvasinis vadovas - buvo kunigas iš Vokietijos Dieter Gartmann, kuris LERB Sinodo nutarimu pakviestas vadovauti darbui su Lietuvos jaunimu, stovyklos direktoriais dirbo Ilona Trečiokaitė ir Giedrius Vaitiekūnas.

Liepos 22 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje pamaldas laikė parapijietis Nidas Meškauskas.

Liepos 24 d. Vilniaus ev. reformatų bažnyčioje koncertavo Vokietijos Šiaurės Elbės ev. liuteronų bažnyčios jaunimo centro choras ir instrumentinė grupė bei Lietuvos Evangelikos Bažnytinės Muzikos Sandraugos jaunimo choras su Kretingos ev. liuteronų parapijos jaunimo ansambliu vadovaujami klaipédietės Lauros Matuzaitės.

Simona Mačiukaitė jau 8-eri metai presbiterionu kvietimu studijuojanti Šiaurės Ajobos universitete, JAV, anglų kalbos lingvistiką, yra atvykusি atostogą į Lietuvą, Biržus, lankési reformatų vaikų ir jaunimo stovyklose.

Lietuvos reformatų kunigų telefonai: senoras kun.Petras Čepas gyv. Medeikiuose tel.8-220-58577, kun.Rimas Mikalauskas gyv. Kėdainiuose tel.8-257-56967 ir mob.8-286-66383, kun.Kęstutis Daugirdas Kaune tel.8-27-723838, Biržuose tel.8-220-31609 ir mob.8-286-67007, diak.Tomas Šernas gyv.Vilniuje tel.231810 ir mob.8-287-56846.

Primename seniūnų telefonus: Dalija Gudliauskienė 429118, Donata Indriūnaitė 342824, Angelina Kamčiatnienė 733757, Alfredas Naktinis 470718, Irena Petrylienė 414646, Danutė Pramlienė 633272, Birutė Šernaitė 617690

Korektoriė Dalia Pronskietytė

Parengė Dalija Gudliauskienė